

3

106-112

700

BUDAPESTI ÉPÍTŐ MESTEREK, KŐMIVES-, KŐFARAGO- ES ÁCS MESTEREK
IPARTESTÜLETE

1908 **KÖZLEMÉNYEK** 1908

KIADJA AZ IPARTESTÜLET, BUDAPEST, VIII., NÉMET-UTCA 22. SZ.
IV. ÉVFOLYAM.

106-7. SZÁM SZERKESZTŐ: SZIKLAI ZSIGMOND ÉPÍTŐ MESTER ÁPRILIS 1

Az egyesült szakosztályok összes ülését tartottak március 24-kén *Jakabffy* Ferenc ipartestületi elnök elnöklésével az új ipartörvény tervezetének ismertetése végett. A tervezetnek megjelent első részét *Sziklai* Zsigmond építőmester ismertette főbb vonásaiban. Az ismertetés után elnök indítványára bizottság küldetett ki azon utasítással, hogy az a tervezetet részleteiben is vizsgálja át és dolgozza ki azon elveket, melyeknek az ipartörvényben való érvényesítését szükségesnek tartja és ezen jelentését terjessze az össziülés elé. A bizottságba kiküldettek *Jakabffy* Ferenc elnök, dr. *Erős* Sándor és *Horváth* József alelnökök, *Kunfalvy* Nándor, *Sziklai* Zsigmond, *Miklós* Ede, *Pásztor* Béla, *Koch* Károly, *Farkas* Elek, *Marton* Ákos, *Schustler* József, *Weisinger* György, *Simon* Ferenc és *Gunszt* József.

□ □ □ □

Mint sajnálattal értesülünk, *Stahuljak* Iván építőmester tagtársunk Mátyásföldön f. é. március 31-én délben, 38 éves korában, hosszas betegség után meghalt. Vasszorgalommal a legelső fokról küzdötte fel magát az építőmesterek sorába és szerénységével mindenkinek rokonszenvét nyerte el. Április 2-án, d. u. 3^{1/2} órakor temetik a Kerepesi-úti köztemető halot as házából. Özvegyének és három gyermekének fájdalmas gyászában a tagtársak őszinte részvéte osztozik.

□ □ □ □

Ipartestületünk IV. Évkönyve megjelent és április hó első hetében mindazok kezéhez fog jutni, akiket megillet. Az ipartestület tagjai közül ingyen kapják azok, kik március hó végéig mult évi kötelezettségeiknek eleget tettek. Ingyen kapják továbbá a városok és nagyobb községek építőhivatalai, az államépítészeti hivatalok, az iparfelügyelők, kereskedelmi- és iparkamarák, miniszteriumok és egyéb hatóságok. Az ingyen szétküldött példányokhoz csatolva van az Építő Munkavezetők Könyvtárának XIII. kötete, melyet szintén

díjtalanul adunk, tágabb körökben bemutatván az Építő Munkavezetők Könyvtárának irányát. Kérjük mindazokat, kik a magyar építő ipari irodalom fejlődését szívéből viselik, hogy a könyvtár terjesztéséhez hozzájárulni sziveskedjenek.

A IV. Évkönyv különben úgy mint az I., II. és III. Évkönyvek is, ipartestületünkben egyenkint 3 koronáért kaphatók. A IV. Évkönyv mellékletét képező: „Klasszikus és reneszansz építőművészet formái”-nak ára külön 2 K 40 fillér

□ □

□ □

Figyelmeztetés. Állványozó munkást csak munkakönyvvel és a munkaközvetítő igazolványával szabad munkába állítani. A mely állásolónak még nincs munkakönyve, annak személyenként igazolványt kell adni, melyben a munkás neve, születési helye és éve és azon körülmény, hogy mint állásoló munkában áll, ki kell tüntetve lenni. Ily igazolványokat csak a t. tagok irodája van jogosítva kiállítani. A munkavezetők által kiállított igazolványok figyelembe nem vehetők.

A munkakönyveket szombaton, hétfőn és kedden a hivatalos órák alatt állítjuk ki. A tömeges jelentkezés miatt a munkakönyvet keresők, lehetőleg a hivatalos idő elején jelentkezzenek.

A munkába állított állásolók munkakönyvei a többi munkakönyvekkel egyenlően kezelendők.

□ □

□ □

Tervrajz díjazása, ha az építész versenyvállalkozásban részt vett. A m. k. Kuria kimondotta, hogy az építész a megrendelésre készített építészeti munka díjazására joggal tarthat igényt, habár a megbizásból készített terveket másokkal is közölte, sőt versenyvállalatot is létesített, ennek részére ugyanoly célú elmeógyógyintézetet fel is épített, miáltal a megbízók részéről tervbe vett gyógyintézet felépítése reájuk nézve célt vesztett.

Indok az, hogy az építész sem a terveknek másokkal közlésétől, sem hasoncélú elmeógyógyintézetnek más tervek szerint történt felépítésétől szerződésileg eltítva nem volt; ezzel tehát szerződési kötelezettséget nem sértett.

Műépítészeti cím. A belügyminiszter 1907 évi 2313. sz. határozatával kimondta, hogy a műépítészeti cím használata kihágást nem

képez; csak az okleveles építési cím jogosulatlan használata van eltöltve.

Bérletiltás esetén mily levonásokat számíthat be a munkaadó a letiltható harmadba? A munkaadó letiltás folytán alkalmazottjának fizetéséből csakis a törvénynek és szabályoknak megfelelő levonásokat eszközölheti. Adó, nyugtabélyeg díja, betegsegélyző járulék címén tett levonások a végrehajtató hitelezővel szemben nem érvényesíthetők. Az ily címeken a végrehajtást szenvedőtől visszatartott összegek a végrehajtás kielégítésére fordítandó egyharmadnak meghatározásánál figyelmen kívül hagyandók. A letiltás előtt kiadott fizetési előleg követelesét a munkaadó azonban a végrehajtató hitelezővel szemben is érvényesítheti. (Budapest, kir. tábla 624 907.)

Törlés az iparosok számláiból és keresetkimutatásaiból. A wiesbadeni kormányelnök az ottani kézműveskamara indítványára a kerületbeli városok tanácsait utasította, hogy mielőtt a végzett köz munkák után az iparosok és szállítók által beadott számlákból törlést eszközölnek, az érdekelt feleket hallgassák meg. Ez az intézkedés nemcsak jogilag helyes, de a hatósági közegek szempontjából előnyös; mert a műszaki hivatalokat sok elkerülhető reklamációtól és fölösleges munkától, a hatóságokat esetleg pöröktől kiméli meg. Ezt az életrevaló hatósági intézkedést volna jó hozzánk a külföldről importálni.

Építető felelőssége a vállalkozójának alkalmazottai által okozott károkért. N. N. gyártelepén eszközölt építkezést Sz. A. építő vállalkozó vállalta és végezte el. Az építkezésnél alkalmazott fuvarosok felpereseknek szölején keresztülhajtva, abban a szőlőtökék egyrészt tönkretették. Felperesek ez alapon kártérítést követeltek az építetőtől.

A budapesti kir. ítélőtábla felpereseket keresetükkel elutasította; kimondván azt, hogy a munkaadó a munka teljesítésével kapcsolatban harmadik személyeknek okozott károkért csak annyiban felelős, amennyiben őt a vállalkozó megválasztásában gondatlanság terheli, vagy amennyiben a károsító cselekmény a munka teljesítésével szükségszerűen összefügg. Természetesen, ez csak az esetben áll, ha az építető az építkezési munkák elvégzését szerződésileg vállalkozóra bizza s így vállalkozási szerződés létesül.

Hallgatóg joglemondás. Jogsabály, hogy jogok megszerzésére, valamint a jogok elenyésztésére vonatkozó ügyleteknél, a szerződési akaratot nemcsak kifejezetten szavakkal, hanem hallgatólag is lehet nyilvánítani, oly cselekmények által, melyek a szerződési akaratban való kételkedésre minden észszerű okot kizárnak.

Abból, hogy felperes munkaképtelensége ideje alatt a gyári betegségyelőző pénztárból anyagilag támogatott, hogy betegsége után az alperesnél alkalmaztatását folytatta, hogy ezután illetményeit fölvette, anélkül hogy 20 heti munkaképtelenség idejére vonatkozóan bármiféle igényt érvényesíteni kívánt volna, helyesen következtethető, hogy felperes erről az igényről hallgatóg lemondott. (Kuria 1907. 255. sz.)

Kártérítési igényről való lemondás megtámadása. Egy munkás, aki munkaközben sérülést szenvedett és 3 hónap mulva teljesen felgyógyulva ugyanazon munkaadójánál, ahol a baleset történt, ismét munkába állott és reá 3 hónapra magát egy szabályszerűen kiállított okiratban a sérülésből származó kártérítési igényre nézve nézve teljesen kielégítettnek vallotta, ezt eredménytelenség okából meg nem támadhatja; mert egészséges állapotban s a már több mint 6 hónap óta megszűnt betegség által kezdetben okozhatott izgalom teljes elmulása folytán, higgadt megfontolással cselekedhet. (Kuria 228 907.)

A sztrájkolók kártérítési kötelezettsége. Érdekes határozatot hozott e kérdésben az esseni bíróság. Egy nyomdában sztrájk tört ki, mellyel a szedők nagyobb bért akartak elérni. A sztrájk következtében a munkaadó 5500 márka kárt szenvedett, melynek megtérítése iránt a sztrájkban résztvettek ellen pört indított. Az ipar-bíróság a keresetnek helyt adott s kötelezte a sztrájkolókat a kár megtérítésére. Ezen ítéletet a felelőzési bíróság is helyben hagyta, az jögerős lett.

□ □

□ □

Uj tagokul az ipartestületbe beléptek :

Ilgner Ferenc építőmester, I., Fehérvári-út 1.
 Réti Benő „ VII., Peterdy-utca 35.
 Wastel Ferenc „ I., Krisztina-körút. 34.
 Glatz Lajos kőművesmester, VII., Hernád-utca 30.
 Gyurinovits János „ VIII., Bezerédy-utca 10.
 Vojtka Kálmán „ VIII., Vas-utca 19.
 Rappaport Lajos ácsmester, V., Pozsonyi-út 10.
 Schäfer Ármin beton-cement építőiparos, okl. mérnök, IV., Váci-út 14.